

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 6 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr. i w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25%, zagraniczne o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. Nr 80187.

Janina z Doliwa-Dobrowolskich GAWLIKOWSKA

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła dn. 25.IV r. b. w majątku Jakubowice, ziemi Lubelskiej w wieku lat 28. Pochowana tamże w grobach rodzinnych. O czym zawiadamia żroszczeni

Rodzice i Mąż. 1904

Na najbardziej ulgowych warunkach ogłoszenia do „Dziennika Wileńskiego” i do wszystkich bez wyjątku piśm przyjmuje

BIURO REKLAMOWE Stefana Grabowskiego

w WILNIE, ul. Garbarska 1, tel. 82.
Można zwracać się telefonicznie **Nr. 82.** 3963-3

„POLSKA SKŁADNICA GALANTERYJNA”
wł. FRANCISZEK FRLICZKA Wilno, Sw. Józefa 6. Tel. 6.46.

Hurtowy skład Towarów Galanterijnych i Norymberskich. Najtańsze Polskie Źródła Kupna Nieci i Pończoch.

Specjalność dostawy do sklepów i Kooperatyw.

Towarzystwo Wioślarskie.

Zarząd podaje do wiadomości p. p. członków T-wa, że przystań jest już czynną i wyjazdy łodziami są dozwolone. Oficjalne otwarcie przystani połączone z podniesieniem flagi nastąpi 17 Maja w niedzielę o 12-jej g., o czym będzie osobne zawiadomienie. Intendent na przystani przyjmuje zapisy nowych członków i opłatę członkowską.

1902

KSIĘGARNIA

JÓZEFA ZAWADZKIEGO

w Wilnie, Wielka 7, tel. 6-60

Posiada na składzie

Książki Francuskie

w różnych taniach wydaniach:

**Bibliothèque Nationale
Collection Nelson
Idéal Bibliothèque
Les livres de demain
Rhombus (Bibl.)**

ponasam **nowości beletrystyczne**, wydania klasyków, słowniki, podręczniki etc.

Przyjmuje **prenumeratę** na pisma zagraniczne.

Katalogi wydawców do przejrzienia. Degodne warunki wypłaty.

Chcesz odurzać wszystkich czarowną wonią fijołków?

Używaj wody fijołkowej **Dr. IHNATOWICZA**

która usuwa z twarzy przyszcze, liszaje, trądziki, pierzchnięcie i łuszczenie się skóry, odświeża twarz i nadaje nieporównaną delikatność.

Wyszczególniona medalami. Wszędzie do nabycia.

Telefonem z Rygi.

Torturowanie uczniów.

Posłowie sejmu litewskiego Żygielis i Kwieska wniesli Interpelację na ręce prezesa ministrów i ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w sprawie zżecania się policji politycznej nad uczniami gimnazjum w Mariampolu, Władysławem i Józefem Mozejko. Uczniów, posadzanych o należenie do komunistycznej partii, uwięziono w Wolkowyszkach i w najstraszniejszy sposób torturowano za pomocą bicia, kopania i dręczenia prądem elektrycznym. Poszem kazano im podpisywać protokoły.

Przy męczeniu dwóch innych uczniów był obecny prokurator. Aresztowana panna Smilgauskasówna wskutek męczarni dostała pomieszania zmysłów i znajduje się obecnie w szpitalu w Taurogach.

Na powyższą interpelację panowie ministrów dawali wykrętnie odpowiedzi i zaprzeczenia, co interpelantów nie zadowoliło.

Litwa a konwencja arbitrażowa państw bałtyckich.

Z Kowna donoszą, że litewski minister spraw zagranicznych Czarniecki w wywiadzie prasowym oświadczył, że Litwa w razie za prośzenia jej do podpisania konwencji arbitrażowej państw bałtyckich uchwalonej w Helsiנגforsie, zażąda zwolnienia nowej konferencji bez udziału Polski.

PORADNIA Polskiego Zrzeszenia Lekarzy Specjalistów — WILNO, ul. Garbarska 3, tel. 658. — **Szczepienie opsy ze świadczeń szkolnymi od g. 5—6 1/2.**

Zacieśnienie stosunków lotewsko-litewskich.

Stosunki lotewsko-litewskie coraz więcej zacieśniają się. W połowie bież. mies. przybywa do Kowna specjalna komisja lotewska dla wręczenia kilku oficerom litewskim wojskowego orderu „Kaczplesi”.

Wyjazd ministra Mejerowica do Kowna.

Minister spraw zagranicznych p. Mejerowicz w końcu maja lub początkach czerwca odwiedzi Kowno. Wizyta ministra Mejerowicza jest odpowiedzią na wizytę litewskiego ministra Czarnieckia.

Kowieński Polski Bank Drobnego Kredytu.

Jak się dowiadujemy, 16 kwietnia r. b. p. Minister Skarbu zatwierdził statut Kowieńskiego Polskiego Banku Drobnego Kredytu. Celem tej instytucji, potrzebą której dawno odczuwało już społeczeństwo polskie, jest zrzeszenie drobnych kapitałów i oszczędności, będących w rękach polskich, oraz użyciu takowych na pomoc kredytową w handlu i na roli.

Zakaz występów A. Wierłyńskiego.

„Ritas”, organ chrz. dem., zamieścił w ostatnich czasach kilka ostrych artykułów przeciwko występniemu obecnie w Kownie znaniemu piosenkarzowi rosyjskiemu A. Wierłyńskiemu. Oprócz szkody moralnej dla społeczeństwa litewskiego, według „Ritasa”, p. Wierłyński wyrządza krajowi również szkody materialne, gdyż pobierając 90 dol. za każdy wiecór wywozi w ten sposób kapitały zagranicę. W ostatnim numerze „Ritasa” zamieszczona następująca notatka p. t. „Nie będzie śpiewał”: Jak się dowiadujemy, z rozporządzenia władz Wierłyński otrzymał zakaz występowania. Również nie zezwolono zespołowi ukraińskiemu na przyjazd w celu poławiania litów. Swoją drogą chwiliami Litwinom udaje się i żalować należy, że nasze władze czasami nie nasładują sąsiadów.

Zinowjew o wybrzeże Hindenburga.

W Moskwie na zjeździe włofeńskich towarzystw wzajemnej pomocy Zinowjew wygłosił mowę z powodu wyboru Hindenburga i oświadczył, że powodem wyboru Hindenburga jest to, że rewolucyjności Niemcy nie posli śladem Rosja. „My, oświadczył przewodniczący III międzynarodówki, wbiłszy pal oikowy do mogiły dynastji Romanowych... Niemcy posli inną drogą”.

Sowiecki kasjer.

Kasjer sowieckiego przedstawicielstwa handlowego w Estonji uciekł do Ameryki, zabierając ze sobą całkowitą zawartość kasy. Ucieczkę ujawniono z wielkim opóźnieniem, ponieważ uciekający nie zawiadomił, iż dłuższy czas nie będzie mógł zjawić się do pracy. Wyznaczono specjalną komisję dla ustalenia sumy skradzionej przez sowieckiego kasjera.

Wszzechrosyjski zjazd sowieców.

Dnia 8 maja rozpoczyna się wszzechrosyjski zjazd rad, którym będzie przedstawiony projekt zmiany konstytucji S. S. S. R., obowiązującej od 1918 r. Konieczność tych zmian wywołana została wprowadzeniem ogólnozwiązkowej konstytucji 1923 r. i polityką Nepu. Dla opracowania projektu wybrana została specjalna komisja z przewodzą W. C. I. K-a. Z ważniejszych zmian znaczny należy specjalny rozdział o zasadach ustroju gospodarczego S. S. S. R.

W myśl tego zmiany obywatelom S. S. S. R. zostawione będzie prawo prywatnej inicyjatywy w sprawach gospodarczych, dotychczas w prywatnym obrocie.

Jak się Niemcy rozbrajają?

PARYŻ, 5.V. (Pat.) Według informacji „Matin’a”, wysoki komisarz francuski w Nadrenji jest w posiadaniu ofert, pochodzących od berlińskiej Waffengesellschaft, a proponujących niemieckiemu towarzystwu patriotycznemu w Nadrenji dostarczenie mauzerów, haubic i samolotów, wszystko powyższe rozebrane na składowe części, atęby—jak mówią oferty uniknąć osiągnięcia uwagi szpiegów międzysojuszniczej komisji.

Włamanie do konsulatu rumuńskiego.

BERLIN, 5 maja. Wczoraj w nocy dokonano włamania do gmachu rumuńskiego konsulatu. Przedwysztakiem zostały wylamane drzwi do głównej kancelarii, gdzie kasy stalowe rozpruto świdrem elektrycznym. Z kasy wykradziono cały szereg ważnych dokumentów, większą ilość blankietów paszportowych i znaczniejszą gotówkę. Zdeje się, iż włamanie to ma tło polityczne. Połojca wszczęła energiczne dochodzenie.

Komisja w sprawie handlu bronią.

WENEA, 5.V. (Pat.) Na dzisiejszym pierwszym posiedzeniu międzynarodowej konferencji w sprawie kontroli handlu bronią i amunicją, po inauguracyjnym przemówieniu przewodniczącego konferencji p. Carton de Visaria, ukonstytuowano dwie komisje: jedną—dla sprawdzenia pełnomocnictw i drugą regulaminową. Do tej drugiej komisji został wybrany między innymi delegat Polaki minister Morawski. Następnego posiedzenia konferencji 5-go popołudniu.

Wojna w Maroku.

LONDYN, 5.V. (Pat.) „Times” donosi z Rabat, że wojska hiszpańskie odczuły się ku wybrzeżu, w następstwie czego stało się możliwym wtargnięcie Abdul Krima w stronę francuską i obecnie Abdul Krim znajduje się faktycznie w wojnie z Francją. Ogólna liczbą wojsk szerepu Rifen wynosi 4000 ludzi, atoli w pobliżu granicy znajdują się dalsze 4000 rifeńców w rezerwie.

RABAT, 5.V. (Pat.) Na froncie północnym gen. Colombat nadał nieprzyjacielowi dotkliwą klęskę. Wojska francuskie oswobo-

dały okolice Au-Deu i rozbiły zupełnie przeciwnika, który pozostawił na placu boju zgórą 50 zabitych, wielu jeńców i znaczne zapasy materiału wojennego. Po stronie francuskiej straty są minimalne.

Okolo Skerboausoun zauważo-

Dwa pokoje wykult. nie umobolwano do wynajęcia. Piłsudskiego 6—7.

Sejm i Rząd.

P. Des-Loges Wojewodą Stanisławskim.

P. Ratajski, minister spraw wewnętrznych, osnal swój wniosek o mianowaniu p. Zapaly wojewodą stanisławskim, a przedłożył radzie ministrów wniosek nowy, proponujący na to stanowisko p. Des Loges’a, obecnego wojewodę stanisławskiego i b. naczelnika wydziału bezpieczeństwa w M. S. Wew.

Nominacje.

W najbliższych dniach wyjeżdża poselstwo polskie do Perzji, pod kierownictwem p. radcy legacyjnego Stanisława Hempła, jako charge d’affaires. P. Hempel przyjął interesantów odcześnie od godz. 12-jej do 1-jej w gmachu M. S. Z., pokój Nr. 5.

Sekretarz legacji p. Józef Baluński został mianowany pierwszym sekretarzem poselstwa polskiego w Tokio.

Podpisanie traktatów.

WARSZAWA, 6.V. (Pat.) 5 b. m. nastąpiła wymiana dokumentów ratyfik. traktatu handlowego i nawigacyjnego polsko-holenderskiego, podpisanego w Warszawie 30 maja 1924 r. Traktat wchodził w życie dn. 4 czerwca 1925 r.

WARSZAWA, 5.V. (Pat.) W d. 5 b. m. p. Aleksander Skrzyński, minister spraw zagranicznych i p. Mikołaj Post, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny, podpisał umowę protokularną w przedmiocie uruchomienia komunikacji lotniczej pomiędzy Krakowem a Wiedniem.

P. Teopltz w Warszawie.

Dowiedujemy się, że w najbliższych dniach przybywa do Warszawy p. Giuseppe Teopltz, generalny dyrektor Banca Commerciale Italiana w Mediolanie. Cel jego podróży jak i sam przyjazd oslonięte są głęboką tajemnicą.

P. Teopltz ponieśli znaczna straty w procesie z hr. Fryderykiem de la Rose, któremu w czasie wojny „Banca Commerciale” pochlonała majątek we Włozzech. Sąd w Monachjum natolił sekwestr na sumy Banca Commerciale w bankach niemieckich.

Tranzyt przez Polskę.

W czasie od 1 października ub. r. do 1 marca b. r. przez polskie koleje państw. zostały przewiezione następujące ilości wagonów towarów importowanych do Rosji i eksportowanych stamtąd za granicę: do Niemiec 887 wag., do Gdańska — 41 wag., do Austrii 165 wag., do Czechosłowacji — 89 wagonów, do Anglii—42 wagony, cyfry eksportu z Rosji. Wywieziono zaś do Rosji przez polskie terytorium z Niemiec 102 wagony, z Gdańska 118 wag., z Austrii 588 wag., z Czechosłowacji 417 wag., z innych krajów 638 wagony.

Eadunek składał się przedwyszczkiem z narzędzi rolniczych, z lamp elektrycznych, maszyna i narzędzi presejczych, turbin, manufaktury, nasion i t. p., które władze sowieckie wprowadzały do Rosji. Eksport natomiast z Rosji zagranicę składał się z następujących artykułów: jajka: ruda szwedzka, włocia końskiego, drzewa i innych drobnych artykułów. (s).

Życie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

WARSZAWA, 5.V. (Pat.) Belgja 26,89—26,46—26,46, Holandia 208,86—209,85—208,85, Londyn 25,21 1/2—25,28—28,15, N.-York 5,18 1/2—5,20—5,17, Paryż 27,23—27,30—27,16, Praga 15,43—15,46—15,48, Szwajcaria 100,48—100,73—100,23, Wiedeń 73,18—73,86—73,00, Włochy 21,87 1/2—21,43—21,32.
Polityczka dolarowa 57—59—58 (w złotych: 295,64 1/2—305,91 1/2 300,93), 8% konwersyjna 71—72—71, 5% konwersyjna 50, kolejowa 90—89—90, listy zastawne 4 1/2% ziemskie przedwojenne 25,50—25,80 5% Tew. Kred. m. Warszawy przedwojenne 18,85—18,90, takież 4 1/2% 16,75, 6% obligacje m. Warszawy z 15—16 r. (rublowe) 13,55, z 17 r. (markowe) 5,60—5,70—5,65.

Urzeczytość otworela Targu Poznańskiego.

POZNAŃ, (A. W.). Dnia 3 b. m. o godz. 9 rano nastąpiło otwarcie międzynarodowego Targu w Poznaniu. Jako przedstawiciele rządu przybyli: minister spraw wewnętrznych Ratajski, minister przemysłu i handlu Kiedroń, dyrektor departamentu Dąbrowski, naczelnik wydziału handlowego Siebenichan. Z spośród przedstawicieli władz miejscowych przybyli wojewoda poznański Buński, wiceprezydent miasta Kiedacz, zastępca dowódcy G. K. gen. Hausner oraz przybyły z Warszawy gen. dywizji Norwid-Neugebauer. Z przedstawicieli prasy zagranicznej przybyli red. „Temps” Aublo, red. „Exportateur Francais” p. Hamel, red. „Exportateur Belge” p. Smolders, oraz przedstawiciele prasy szwedzkiej p. Landelius. Oprócz nich przybyli przedstawiciele piśm warszawskich, lwowskich i gdańskich. Inauguracyjne przemówienie wygłosił prezydent miasta Kiedacz, który skróśli historję Targów i wyraził podziękowanie tym,

WIELKI WYBÓR ŻURNAŁI MÓD, GOTO WE KROJE BIBUL-KOWE.

sukien i okryć dla pań i dzieci, bielizny damskiej.

CENY PRZYSTĘPNE.

Polskie Towarzystwo Księgarni Kolejowych

„RUCH” S. A.

ul. Ludwiska Nr. 5. Tel. 5-81.

Dr. J. Dajski, Obiezierski i Waszkiewicz

lokują polonistykę i chore z cierpieniami kobiecymi w Zakładzie Polonizym. 1-49

w. W. Pahlanka Nr. 23.

Przyjmuje się robota nowych i nadrabianie pończoch w DOMU SZCZĘLIWKA JESUS przy ulicy Subocz Nr. 16

Telefonem z Warszawy.

Rzekomy układ między Polską a Czechosłowacją.

Wezorajszemu „Times” londyński podaje wiadomość o tajnym układzie zawartym między Polską a Czechosłowacją. Rzekomy układ zawiera następujące punkty: 1. Czechosłowacja popiera Polskę w sprawach Śląska, Gdańska, korytarza polskiego, 2. Polska przeszkadza Austrii przystąpić do Niemiec, 3. Oba państwa popierają na Bałkanach Jugosławję, Rumunię i Grecję, 4. w Lidze Narodów wspólny front.

P. Wł. Reymont członkiem P. S. L. Piast.

W dniu 1 maja na ręce wice-prezesa Zarządu Głównego P. S. L. Piast pos. Jana Dębkiego zgłosił swoje przystąpienie do stronnictwa Wł. Reymont. Prezydium P. S. L. Piasta na posiedzeniu w dn. 5-go maja przyjął w poczet członków stronnictwa p. Wł. Reymonta.

Napady bandyckie w puszczy Białowiejskiej.

W nocy z 8-go na 4 maja około g. pierwszej po północy szajka złożona z kilkunastu uzbrojonych drabów napadła na dem nadleśniczego Niemczyńskiego w nadleśnictwie Jagiellońskim. Rozbrojono 8 gajowych, zamordowano nadleśniczego i zarabowano 180 złotych, potem nastąpił utłonił się na zaskwirowanych przemea furmankach w kierunku Iehopola.

Władze wdrożyły śledztwo.

Omgaj w samej Białowieży nieznani złooczyńcy zabili posterunkowego policjanta państwowego. Zbrodniarzy dotychczas nie schwytano.

Zaburzenia religijne w Palestynie.

11 osób spalonych żywcem — 39 osób zabitych.

Z Jeruzolimy donoszą o zaburzeniach powstałych tam na tle walki sekt religijnych arabskich. W jednej z wiosek arabskich rozla natyzowany tłum podpalił dem, w którym znajdowało się 11 osób, zabrakadując poprzednio wszystkie wyjścia. Po nadejściu policji i wójk doszło do formalnej bitwy z rozszalałym tłumem, w czasie której zabito 39 osób i wielką ilość raniło.

Wtorkowe posiedzenie Sejmu.

Przemówienie posła A. Zwierzyńskiego.

Na początku wezorajszego posiedzenia Sejmu w dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych przemawiał pos. A. Zwierzyński: Kłeb nasz będzie głosił o budżecie, pragnę jednak poczynić pewne uwagi krytyczne. uznając zresztą, że resort ten tworzył się i działał dotychczas w bardzo trudnych warunkach. Przedewszystkiem zarzucić należy bezdušność i bierność postępowania administracji, przedewszystkiem na kresach, gdzie ludność ma jeszcze w świeżej pamięci sprawną, szybką i stanowczą działalność władzaborczych i okupantów, jakkolwiek zresztą te rządy obce pozostawiły po sobie uczucia wcale nieprzyjemne. W naszych czasach utrzymanie gąspartu, czy jakiegos zaawdziejania przewlekła się przez tygodnie, miesiące, a nawet półrocza.

Policja nasza zbudowana według systemu angielskiego nie jest zastosowana do naszych warunków. Komendant policji w powiecie i okręgu jest w znacznej mierze niezależny od władz administracyjnych. Należałoby to zmienić, a także trzeba uregulować stosunek policji śledczej wywiłnej do politycznej. Także pod względem wyszkolenia i składu osobistego policji są jeszcze duże braki. Co się tyczy nadzoru, o których tu się tak dużo mówi, to zdaje mi się, że jest w tem pewna deza słuszności.

Stwierdzić jednak należy, że nasze władze nie posługują takich rzeczy bezkarnie, o czem się można zresztą przekonać z „Gazety Administracji i Policji Państwowej”, która co tydzień niemal ogłasza kary za niewłaściwe zachowanie się policji. Mam wrażenie, że jeżeli o takich nadużyciach mówią posłowie Prager albo Grünbaum, to odniesie się do rzeczy wistych, wiarogodnie przedstawionych wypadków. Nęstoniasz z ust posłów białoruskich i ukraińskich słyszemy rzeczy przęjąskrawione pod wpływem bogatej wyobraźni. Posłowie ci mają ozyi zwrócone na wschód.

Mnie się zdaje, że nasz policjant polski podobnie jak nasz rząd potrafi kogoś pobić nawet meoem, ale nie potrafi zneoać się godzinami lub dniami całymi, jak to tutaj było przedstawione. Pos. Jeremioz powołał się na moje świadectwo w sprawie owego dziś legendarnego Buchejdy, który to zresztą wypadek datuje się jeszcze z przed 2 lat. Otóż jege przedstawienia rzeczy nie są zgodne z rzeczywistością, z rzeczywistością, ów Buchejda nie tylko nie został przeniesiony na inne stanowisko, ale w końcu został usunięty, czy też sam podał się do dymisji, a prócz tego wytozono mu od razu sprawę dyscyplinarną i oddano w ręce prekuratora.

Co się tyczy specjalnie ziem wschodnich musimy zaznaczyć, że rad przez szereg lat postępował tak jakbydy te ziemie nie istniały. O żywiole wpływał na to także stan finansów państwa, nie porwajający na inwestycje. Dopiero krytyczny stan bezpieczeństwa wywołał zmianę. Popularnie mówi się, że dopiero napady na miasteczka i koleje, i zagrożenie bezpieczeństwa wojewódw wypłynęły na taką zmianę. Poprzednie ziemie wschodnie nie tylko były terenem eksperymentów, ale nawet stały się niejako naszą Sybarją, dokąd wysyłano wszystkich co byle w Polsce nieodpowiednie. Zrodziło to wśród naszej ludności przypuszczenia, że państwo polskie przyszło tam tymczasowo i że nie posiada ono tego poczucia siły, jak rządy zabereze.

Rola p. wicepremiera Thugutta w całej tej sprawie kresów wschodnich daje powód do ostrej krytyki.

Na wstepie muszę z uznaniem podnieść, że pierwsze jego kroki były w pewnej mierze dodatni; mianowicie zajęł się w drobnej oskości sprawą posunięcia naprzd odbudowy zniszczonego kraju. W tych okolicach, których to dotyczyło zrobiło to wrażenie niezmiernie dodatnie.

Natomiast pod względem politycznym stanowisko p. Thugutta musi budzić bardzo poważne obawy.

Moim zdaniem oparłem na osobistej obserwacji ludność tych ziem wcale nie żywi daleko sięgających aspiracji politycznych, jak to określił pos. Prager, w kierunku autonomii. Życjąc życiem deś pierwetnem, ludność ta wymaga zaspokojenia najprymitywniejszych potrzeb gospodarstwa rolnego, a więc dobrej administracji, naprawy gospodarczej, taniego kredytu i wogóle podniesienia dobrobytu. Gdyby Sejm i rząd powzieli myśl udania autonomii czy te Wołyniowi czy Białorusi, to ludność nie umiałaby z tego skorzystać, a skutec byłby odwrotny i w krótkim czasie zamiast bliźszego związania tych ziem z państwowością polską, musielibyśmy się liczyć z oderwaniem ich od Polski. Tymczasem masa ludności niema nie wspólnego z temi radykalnami zwiawkami, jakie tam widzimy w ostatnich czasach a co określamy mianem bandytyzmu i dywersji.

Cenajwyżej ludność dotychczas zachowywała się biernie i tęczoliwie. Gdyśmy przed kilku miesiącami żądali stanu wyjątkowego na tych ziemiach większość Sejmu i rząd nie przychyliły się do tego. Zdała się jednak że nasze przewidywania były słuszne jakkolwiek przysmagają, że kroki rządu wpłynęły jednak dodatnio na stan rzeczy, ale dś jeszcze zdarszają się fakty bandytyzmu i terora i trzeba tam okadać inną rękę. Poprawę należy przypisać temu, że znalazł się w ministerstwie człowiek, znający dokładnie stosunki miejscowe, mianowicie wiceamin. Smólski.

Znany okólnik w sprawie wieśw poseselskich prawica Sejmu uważa za prawie uzasadniony, a pod względem praktycznym odpowiada on życiom ludności, która już dość ma agitacji, a nawet zniechęca się do własnych posłów. Co zaś do roli p. wicepremiera Thugutta, to wywołuje ona pewien chaos w rządzie nawet jeżeli rola ta jest tylko formalną.

Pod względem konstytucyjnym stanowisko to nie jest zupełnie zgodne z naszą konstytucją, a pod względem politycznym stwarza powozy, że pństwo nasze nie może być jednolite rządzone i dla Ziemi Wschodnich nusi mieć coś w rodzaju ministra rolnaka. Delegatura rządu w Wilnie, która powstała za czasów Litwy Środkowej, powinna być jaknajszybcej przekształcona na województwo ponieważ

nieuświadomiona ludność tłumaczy sobie pozostawienie jej, jako dowód, że sprawa tych ziem nie jest jeszcze ostatecznie uregulowana. Gdyby rząd to zaniedbał, to wniesiemy sami odpowiedni wniosek. Domegamy się od rządu tępienia nadużę uprawnienia aparatu administracyjnego, stanowczosci i siły w zwalczaniu anarchii i spiaków, skierowanych przeciw państwu.

Mowa ministra spraw wewnętrznych.

WARSZAWA 5.V. Podczas dzisiejszego posiedzenia Sejmu, minister spr. wewn. p. Ratajski, odpowiadając mówcom, którzy odpowiadając mówcom, którzy glos zabrał podczas dyskusji nad budżetem min. spr. wewn. oświadczył: zamierzenia M-stwa Spraw Wewnętrznych zgodne są z wytycznami wyłuszczonymi przez sprawozdawcę. Żadna z rezolucyj komisji budżetowej nie budzi poważniejszych zastrzeżeń rządu. Można je będzie wykonać w okresie budżetowym jeżeli już nie są załatwione. Zgoda panuje co do tego, że gospodarka jest coraz oszczędniejsza koszta administracji są minimalne i co do tego, że uposażenie urzędnicze jest zbyt szczerpłe i powinno być podniesione. W dalszym ciągu swęra przemówienia minister edleral zarządy postawione w toku dyskusji. Następnie minister zapowiada wniesienie następujących ustaw, których opracowanie jest w toku: 1) o policji państwowej, przyczem obowiązek ponoszenia części kosztów utrzymania policji przez samorządy jest uchylony. Projekt jest gotów i w bieżącym miesiącu wejdzie do Sejmu, 2) o widowiłkach, która to ustawa jest uzgadniana obecnie w Ministerstwie, 3) ustawa prasowa, 4) ustawa o ustroju władz administracyjnych, 5) ustawa o postępowaniu administracyjnym, 6) ustawa o postępowaniu karno-administracyjnym, 7) ustawa o podziale terytorjalnym państwa. Rozpocząwszy się też prace nad organizacją urzędów stanu cywilnego, z czem łączy się sprawa ślubów cywilnych i rozwodów. Ujednostajnienie przepisów w całym państwie możliwe jest z chwilą ratyfikacji konkordatu. Sprawa druga, to rozgranizowanie podatków między państwem a samorządem. Dalej aktualną jest sprawa zaprowadzenia w całym państwie sądów administracyjnych. Zarząd więc bezczynności i bezplanowości rządu nie uzasadniony. Co do rozmieszczenia lic-

by urzędów w różnych województwach i kwestji reorganizacji tych urzędów na kresach minister oświadczył, że rząd zamierza zwinąć województwo Nowogródzkie, przemianować Delegaturę Rządu w Wilnie na województwo, wreszcie utworzyć starostwo w Meloczeźnie. Co się tyczy wypadków nadużę i niedbalstwa organów władzy, minister stwierdza, że każdy taki wypadek jest ślęganym z bezwzględna surowością. Dobór urzędników odbywa się w tempie szybkim. Skargi na zbyt ciężkie i dotkliwe kary administracyjne uważam za słuszne i drogą okólnika poleciłem stosowanie kar miernych. Co do zarzutów stawianych policji, to nie zaprzeczam, że w tak liczonym korpusie nieraz niedość wyszkolonym mogą się znaleźć jednostki skłonne do nadużę, ale muszę podnieść, że całym naociskiem, że władze naczelne nie pozwalają bezkarnie najmniejszych przekroczeń służbowych. Dobór sił policji odbywa się stale i skutecznie. Co się tyczy zarzutów postawionych mi przez posłów mniejszści narodowych jestem gotów każdemu z posłów udzielić najbardziej szczegółowych wyjaśnię, a w ważnych wypadkach gotów jestem wysłać osobnych delegatów na miejsce. Przytoczone tu nadużycia są przejawiskrawione. Każdy obywatel naszego demokratycznego państwa cieszy się z pełną ochroną praw, natomiast z bezwzględną surowością spotykają się te nieliczne jednostki, które żyją z krzywdy innych, przygotowując zamachy na życie i imienie współobywateli. W dalszej dyskusji przemawiał jeszcze pos. Konowski (Wyzw.), pos. Kościłkowski (Klub Pracy). Po przemówieniu sprawozdawcy pos. Rusinka rozprawy nad budżetem M-stwa Spraw Wewnętrznych ukończono. Po przerwie Izba obradowała nad budżetem Ministerstwa Kolei, a następnie Ministerstwa Rolnictwa.

Wystarczyłoby szczerze porozumienie się tych państw między sobą, a można by bez użycia jakiegokolwiek gwałtu, jedynie przy pomocy pokojowych środków gospodarczych zmusić ją do zachowania bezwzględnej lojalności wobec sąsiadów i zaniechania dotychczasowej roli pasera i poddawca.

Ostatnie zamachy komunistyczne otworzyły bądź co bądź oczy Europie i światu na niebezpieczeństwo, to też umiejętnie, zgodnie i stanowczo podniesiona akcja przeciwko Wiedniowi, jako gniazdu zarazy bolszewickiej znalazłaby niewątpliwie zrozumienie i poparcie ze strony dyplomacji wielkich mocarstw. J. O.

Przeegląd prasy.

(Grupa „Wyzwolenie” i zamach na 3-go maja. — Kto otrzymuje pamiątkowe medale? — Intendentura wojskowa i producenty.)

Wśród podniesionych uroczystości 3-cio majowych wiadomość o wybuchu bomby w lokalu „Walki Ludu” pisma wydawanego przez „Wyzwolenie”, zawięła, że tak powiemy, na razie w powietrzu. Naturalnie, policja śledcza pracę swoją prowadziła i zgromadziła poważny materiał. A oto, co podaje w tej sprawie „Słowo Polskie” w korespondencji z Warszawy. „Jak już donosiliśmy, wezorstw w godzinach rannych nastąpił wybuch bomby w lokalu „Walki Ludu” (organ grupy Wojewódzkiego, radykalnej frakcji skrzydła Wyzwolenia, która niedawno się od niego odłączyła). Dalsze prasa podaje nowe szczegóły: W chwili wybuchu bomby, przystawianej przez Trojanowskiego obecny był w lokalu pos. Szapież (grupa Wojewódzkiego). Bomba posiadała mechanizm zegarowy. Jak wykazała ekspertyza rzeczoznawcy mechanizm nakreślony był na 36 godzin, t. j. mniejszej na godzinie ranne dnia 3 maja. Wybuch spowodowany został przez nieskręconą manipulację Trojanowskiego. Wybuchu jedyne kapsla bomby — w razie wybuchu całego nabaża cała kamieniec byłaby rozserwana. Trojanowski był bojowcem P.P.S. poprzednio.”

A więc, nie ulega już wątpliwości, że „Wyzwolenie” zykowało jakiś piekielny zamach na dzień 3-go maja, wzorując się na zamachu w Sefji. Znaleziony w redakcji kilogram wybuchowego materiału „perdit” wyrażał mów, jakie nastąpiła wywołaty udany zamach. — Jeśli ten wy-
paadek połącymy z wykrytymi niedawno paszportami „Wyzwolenia” do Bolszewji i stosunkami jaczek bolszewicko-wyzwoleniowych na Kresach, to pozostaje tylko zapytać, jakich jeszcze trzeba dowodów, że „Wyzwolenie” stoi w jednym szeregu z komunistami, którzy są wywiłi z pod prawa? A dalej, kto z przyzwolonych reprezentantów narodu do Sejmu i Senatu, będzie miał odwagę pozostać nadal na wspólnej liście z tymi lotrami?

W związku z 3 majem obyla się w całym kraju rozdanie pamiątkowych medali. Jak już pisałismy, w Wilnie nastąpiło w tej sprawie zupełnie pomieszanie pojęć. Wzięto spis pracowników teatrów i obdarowano medalami wszystkich od dyrektora do trzeciordzędnych „ta lentów” i baletników włącznie. Jakkież inaczej odbyła się ta uroczystość w Warszawie. Jak pisze „Kur. Warsz.”.

„W kilka minut po gods 10 i pół rozpoczęła się w Belwedrze piękna ceremonia wręczenia kilkudziesięciu obywatelom medali, zwanych „medalami 3 maja”. Medale te postanowiono nadawać osobom, które się w swojej dziedzinie pracy odznaczyły wybitnymi zdolnościami lub pracowitością.

Na edniczną belwederskim stanęło kilka grup osób, przedstawionych do odznaczenia; w grupach tych szanwałowimy grupę artystów, grupę pracowników umysłowych, grupę górników w imponujących mundurach z barwnymi pióropuszzami na szarżerkach, grupę włościan z Polski środkowej, grupę górników w stylowych stręczach i nakoniec entuzjastycznie wszędzie witaaną i widoczną wyróżnianą przez ludność grupę kaszubów, odsianych w nabrzeżnie wilocig skórsane bluzy i plaszczce rybakie. Widok tych dstełnych, starych wilków morskich, po raz be-

daż że pierwszy stojących obok swych braci z wielu innych dzielnic Polski, jako jedną z grup naszego ludu, przejmował niezwykłym zadowoleniem, i wzruszającą była ta radość, z jaką do niedawna poddani wpływom niemieckim, rybacy patrzyli na złote medale, przyzepsłone do poduszeczki, owiniętej biało-czerwoną wstążką, które ich łączyły z tyłu innymi braćmi z najromantycznych warstw, dzielnic i zawodów.

P. prezydent Rzeczypospolitej osoblił medalami osoby, zgrupowane na dziedzińcu, poczem udekorowali umieszczeni byli grupami w kilka wielkich samochodach ciężarowym i odjechali razem na pole Mokotowskie, na wielką rowję, gdzie oczy i serca ich miały się nacięszyc wspaniałym, rozszalającym, a zarazem niezwykle hartującym widokiem te skryształowane sły na rodu, jaką jest jego wojsko.

P. prezydent Rzeczypospolitej wręczył wezorstw w Belwedrze, między innymi, medal 3-go maja za wynalazstwo inż. Telesforowi Majewskiemu inż. Majewski złożył w darze p. prezydentowi własnego pomysłu maszynę metaliczną do automatycznego mnożenia i dodawania, wykonaną ze s bra, z odpowiednią dedykacją.”

„Gazeta Warsz.” dotyka bardzo żywej kwestji, dostaw wojskowych.

„Jak ubrać nasze wojsko, jak je ewicyć jakie wypracowywać plany strategiczne — do tego wtrącać się nie możemy, musimy pozostawić to odpowiednim władzom. Ale co ogół ma prawo i obowiązek kontrolować i poddawać ścisłej krytyce, to intendenturę. Z wyjątkiem państw zagranicznych nie tylko według wymogów rozumu, ale także uczciwości, państw raczywiście praworządnych, ta galaj administracji jest wszędzie toczońska przez robactwo pasorzynkowe. Ogromne dostawy żywności i odczyły daję szerokie pole do nadużę, które popelniane są bezczelnie i bezkarnie zwłaszcza w tych stosunkach, w których między wytrórcą i spożywcą wleiska się pośrednik. Sprawa ta jest u nas ciągle głęboka przepaścia straż skarbu, pechłananych przez operację szacharskie. Dotyczą one szczególnie dostaw produktów rolnych, które nie przechodzą wprost ze spichlerzów gospodarczych do magazynów wojskowych, lecz muszą przejść przez stację pośredników pracownie żywnośnik, którzy do ceny pierwotnej dodają wysokę opłatę za swoje niepotrzebne i żdnierze usługi. Czy tego haracuśmień nie można, czy my wieksze musimy karmić pasorzynków? Usprawili dwianio te konieczne brakiem dobrze zorganizowanych i sprężysto działających związków rolnych, które jedynie zapewnić mogą odbiorcom dostawę masową i terminową. Raczywiście tak było dawniej, ale dziś istnieje już stowarzyszenia, które mogą zaspokoić wszystkie potrzeby żywnościowej armji. Jej utrzymanie i zawierła lwią część budżetu ogólnego, a w tej sumie mieścił się znaczny, procent najrozmaitszych, prawnych i nieprawnych opłat za pośrednictwo. Niegocorne piony zapowiadają się pomysłnie, rolnicy zatem będą mogli łatwo do starszego intendenta bezpośrednio żadaną ilość ziemiopłodów.”

Jeż to tak doniosła sprawa i dla naszego rolnictwa i dla ekonomiki w utrzymaniu armji, że gorąco ją zalecać trzeba i przypominać czynnikom miarodajnym.

Telefonem z Głębokiego.

Agitacja białoruska przeciwko obchodowi 3 maja.

Z Dru donoszą, że dzięki agitacji miejscowych działaszów białoruskich uniemożliwiono tam urządzenie obchodu rocznicy konstytucji 3-go maja.

„Kak nas informują najenergiczniej agitowali przeciwko obchodowi miejscowy proboszcz ks. Cikota, który widocznie zapomniał, że w dniu 3-go maja obchodziliśmy nie tylko święto narodowe polskie, lecz również wielkie święto kościelne Królów Korony Polskiej.”

Telefonem z Duniłowicz.

Charakterystyczne morderstwo.

W nocy z 3 na 4 b. m. probek majątku Raekówka gm. Dokszyskiej Józef Romanowski wystrzelał z rewolweru ciężko ranił niejakiego Kuziną Rapcewicza, byłego uczestnika akcji generała Bałachowicza. Rpecewicz odstawiony do Dokszysk wkróćce zmarł.

Sprawcę zamachu aresztowano. Wypadek powyższy jest niezgodnie ciekawym ze względu na motywy przestępa. Romanowski był usiekinierem z Rosji Sowickiej, dokąd pragnął powrócić i w celu zadokumentowania swej lojalności wobec sowietów, dokonał morderstwa na osobie Rapcewica, który uchodził za wywiadowcę II oddziału. Jest to już drugi podobny wypadek na terenie gminy Dokszyskiej

Gniazdo zarazy.

Przed wojną Wiedń utrzymywał swe panowanie nad tak obszerną a niejednorodną imperjum drogą demoralizacji poszczególnej krajów i prowincji. Stało się to systemem, który w końcu wydał rezultaty, jakich należało się spodziewać: monarchia habsburska nie wytrzymała próby ogniewej wielkiej wojny; rozleciała się na części, pozostała karłowata Austria z nieproporcjonalnie dużą głową — Wiedsiem, który nie mógł pogodzić się ze skromną rolą, jaka mu przypadła, ma rzy o przywrócić wielkość, pragnie odegrać wybitną rolę polityczną, a to przy pomocy wyprobowanego systemu demoralizowania państw i narodów ośmiennych, wreszcie wszędzie rozkładu, w myśl starej maksymy Habsburgów: divide et impera.

Tym sposobem Wiedń powojenny stał się bezpiecznym portem dla wszystkich awanturników i zdrójców, którzy tu przeciwko swym ojczyznom spiskują. Wiemy, iż tu mają swe oparcie i poparcie wrogie Polsce elementy ruskie, przedewszystkiem jednak stał się Wiedń wprost gniazdem zarazy bolszewickiej.

Przytem należy zwrócić uwagę na bardzo charakterystyczny szczegół: wiadomemu jest zwłaszcza polskiej kryminalnej, iż zawodowy złodziej i rzemieślnik nigdy nie kradnie w kamienicy, w której mieszka, ani nawet w tej dzielnicy, lecz szuka sobie dalej pola pracy. Tak samo komuniści, jak gdyby na skutek milczącego z rządem austriackim porozumienia nie rozwijają na miejscu swej działalności agitacyjnej, cenią sobie zbyt wysoko uprzejmą gosień i tak dogodny punkt oparcia, gdzie mogą bezpiecznie spiskować i składania swe sieci paięzce, które im pragnęliby ometać wachd Europy.

Wiadomemu jest, iż po rzuceniu krwawych rządów komunistycznych na Węgrzech, główni rządu tego przywódcoy z Belą Kuhnem (Kohn) na czele schronili się do Austrii, która przyjęła ich w otwarte ramiona i mimo żądania Węgier wydania zbrodniarzy, nie zgodziła się na to, owsem zagwarantowała im zupełne bezpieczeństwo i bezkarność.

Wiadomemu jest, że gdy polscy komuniści zapragnęli niedawno urządzić kongres, wybrali sobie jako najodpowiedniejszy punkt — Wiedń, gdzie całkiem otwartie i bezpiecznie pod opiekączeniem skrzydłem Austrii mogli do woli spiskować przeciwko Polsce i komunikować się ze swymi braćmi z innych krajów i państw.

Niezmiernie sensacyjne szczegóły wypływają obecnie na jaw w związku ze śledstwem prowadzonym bardzo energicznie przez władze bułgarskie w sprawie wybuchu w katedrze Sofijskiej. Okazuje się, iż zamach został uplanowany i zorganizowany w Wiedniu przez komunistów bułgarskich i jugosłowiańskich, tu zamieszkalych.

Bezpośrednio zainteresowana i zagrożona jest także Jugosławia, która mimo bardzo stanowczych środków nie może pokoić tamy szerzającej się agitacji bolszewickiej, zwłaszcza w Chorwacji. Okazuje się i tu, że nieel też bardzo skomplikowanej roboty agitacyjnej zbliżają się w Wiedniu. Dowody niezbite, jakie pod tym względem posiada podobno rząd jugosłowiański skłaniają go do wystąpienia przeciwko Austrii. Wystąpienie to ma być zbiorowe: Jugosławii, Czechosłowacji i Rumunii, które mają zażądać kategorycznie od Austrii zniszczenia szysła dla komunistów zagranicznych. Forma tego protestu ma być omówiona na najbliższej konferencji Malej Ententy, przyczem jak się wyżej powiedzieli, z inlejtajwą wystąpi Jugosławia. Nie ulega wątpliwości, że Rumunja, zagrożona przez bolszewizm zarówno od strony granicy bessarabskiej jako też spiskującego Wiednia poprze gorąco tę akcję.

Powinna być przyłączyć się także Polska, która posiada niemięli pewne dowody o machinacjach, zagraszających pokojowi i bezpieczeństwu, których centralą jest Wiedń. Tylko oczywiście nie powinno skończyć się na słowach i notach dyplomatycznych. Zainteresowane państwa powinny żądać pewnych gwarancji. Jeżeli wielka Ententa petrafila, bądź co bądź narzuć Niemcom swą komisję kontrolującą, mającą też ościennie państwa Austrii żadać ustanowienia w Wiedniu podobnej międzynarodowej komisji, która by przeprowadziła radykalną dezynfekcję tego gniazda zarazy, jakim jest Wiedń i ozuwała, by na przyszłość nie mogła się tam rozwijać akcja skierowana przeciwko bezpieczeństwu któregoś z państw sąsiednich. Jednocześnie należy zmusić Austrię do wydawania zainteresowanym państwom politycznych przestępców, którzy dotychczas znajdowali tu bezpieczny przytułek.

Austrja, nie posiadająca swego dostępu do morza, gospodarzo zdana jest na łaskę i nielaskę otaczających ją pierścieniem niemal szosielnym państw, przeważnie słowiańskich.

Telefonem ze Święcian.

Poświęcenie mostu w Rynczyniatach.

Wczoraj nastąpiło uroczyste poświęcenie i oddanie do użytku publicznego mostu w Rynczyniatach gm. Wiśniowski gm. Rzece Wilji położonego na granicy trzech powiatów Święciańskiego, Oszmiańskiego i Wileńskiego-Trockiego.

Akt poświęcenia wobec parutysięcznego tłumy ludności dokonał jego ekscelexja ks. biskup Władysław Bandurski w obecności p. wojewody Raczkiewicza, oraz przedstawicieli władz powiatowych i samorządowych.

Uroczystości rozpoczęły się nabożeństwem polowem odprawionem przez ks. biskupa Bandurskiego w asystencji dziekana świrskiego ks. Hólaka i proboszcza z Nastaszek ks. Zydzkiewicza. Po symbolizem przecięciu przez p. wojewodę wstęgi i poświęceniu mostu, podniosła przemową wygłosił dostojny celebrant, posezem p. Wojewoda zwrócił się do ludności, która szczerze zaległa brzegi Wilji, z przemową wyjaśniającą znaczenie gospodarstwa i komunikacyjne mostu wzniesionego kosztem państwa i oddał ten nowy obiekt państwowy, posiadający doniosłe znaczenie dla trzech sąsiadujących ze sobą powiatów pod opiekę nie tylko władz miejscowych ale przede wszystkim ludności.

Następnie przemawiali: przedstawiciel miejscowej ludności p. Mickiewicz, dyrektor robót publicznych p. K. Zawisza i prezes związku osadników wojkowych kpt. Toliwozko.

Przed mostem powitali p. wojewodę ze świąt pełniący obowiązki starosty święciańskiego p. T. Montwil, zastępca komendanta powiatowego policyjnego p. Wacław Władzimir, kierownik biura sejmiku inżynier Ziarnuszkiewicz, inżynier powiatowy p. Niedziakowski.

Ludność zgłaszała przybyłym p. Wojewodzie i jego ekscelexji biskupowi serdeczne przyjęcie, zasympując przybyłym kwiatami i zieloniz. Szpaler przed mostem tworzyła dristwa siedmiu szkół sąsiednich odświętnie ubrana. Most posiada 188 i pół metrow rozpiętości.

P. wojewoda Raczkiewicz w Swirze.

O g. 8-jej wiecz. wczoraj przybył do Świra w powiecie Święciańskim p. wojewoda Raczkiewicz powitany uroczysto przez miejscową ludność z wójem p. Łukasz na czele.

Cała miasteczko przybrana w zieleń i flagi narodowe. Wzyskie domy iluminowane.

Pański sen o bogactwie może się ziścić.

CO DRUGI LOS WYGRYWA.

PRZEZ PAŃSTWO NIEMIECKIE ZATWIERDZONA LOTERJA KRAJOWA.

54,000 wygranych i I premia ogólnej wartości II milionów niemieckich marek złotych.

Na jeden los wygrać można pół miliona marek złotych 500.000 marek zł.

450.000 mr. zł., 300.000 mr. zł., 250.000 mr. zł., 150.000 mr. zł., 100.000 mr. zł., 2 po 30.000 mr. zł., 3 po 25.000 mr. zł.

Tysiąc większych i średnich wygranych

Wyplata gwarantowana przez państwo niemieckie. Co miesiąc losowanie. Urządowy wykaz wygr. dołącza się bezpłatnie.

CENY LOSÓW: 1/4 — 6 mr., 1/2 — 15 mr., 1 — 30 mr. 1 złoty równa się 79 fenigom. Kosztów przesyłki nie licze.

Natyomiastowe obustalki proszę skierowywać pod adresem:

R. A. Höhn. Hamburg, Kantstrasse 34.

Kronika wileńska.

Urzędowe.

— Komleja ochrony lasów. W dniu 16 b. m. odbyło się pod przewodnictwem p. Delegata Rządu posiedzenie okręgowej komisji ochrony lasów. (8.)

Z ministra.

— Sensacyjne aresztowanie. Wczoraj na mosy nakazu sądzięgo śledczego został aresztowany i osadzony w więzieniu dyrektor kursów maturalnych stowarzyszenia urzędników państwowych Wójcieki.

Wójcieki oskarżony jest o fałszowanie świadectw, o wymuszanie od słuchaszów pieniędzy, organizowanie bez zezwolenia władz letorji, częśc fantów z której oraz gotówkę miał również przywłaszczyc.

Ponadto Wójcieki roztrowił kunoje składane przez czytelników w zorganizowanej przez niego bibliotece.

Wójcieki należał do liczby znanych w Wilnie działaczy lewicowych i zajmował wybitne stanowisko w wileńskiej P. O. W.

— Projekt nowej elektrowni. W dniu 2 b. m. w gmachu Delegatury Rządu odbyła się pod przewodnictwem p. Dyrektora Zawiszy konferencja poświęconaa sprawom elektrowni miejskiej. Po dość długiej dyskusji obecni wyrazili swą opinie, iż dla m. Wilna koniecznem jest wybudowanie nowej zwiększonej elektrowni, która by obsługiwała nie tylko miasto lecz i okolice (naprz. Nowa-Wilejka).

Miejsce znajdowania się tej nowej elektrowni winno być w pobliżu normalnego toru kolejowego, a to w celu przeprowadzenia do tej elektrowni specjalnej odnogi kolejowej. (8.)

Sprawy miejskie.

— Z komisji gospodarczej. W dn. 4 maja odbyło się posiedzenie miejskiej komisji gospodarczej. Komisja uchwalila przekazać przytułek dla starców przy ul. Bonifraterskiej oo. Benifratrom, żeby akt przekazania był opracowany łącznie z komisją prawną.

Podanie akademickiego związku sportowego o wydzierżawienie brzegu rzeki Wilji na urządzenie przystani wioślarskiej komisja przyla przychylenie pod warunkiem, żeby był przedstawiony plan projektowanej przystani i żeby ta ostatnia nie zagradsala przystępu do rzeki.

W sprawie urzadzania koncertów symfonicznych w ogrodzie Bernardyńskim, komisja przyla warunki związku muzyków wileńskich, lecz do czasu wyjaśnienia, kto będzie dyrygentem, sprawa ta ostatecznie nie została zalatwiona.

Wreszcie komisja uchwalila uwzględnić podanie 85 p. p. Leg. o udzielenie ogrodu Bernardyńskiego na urządzenie parkanku muzycznych w niedziele i święta, analogicznie zaś podanie 6 p. p. Leg. zostało uchylone. (1)

— Posiedzenie komisji technicznej. Dn. 6 maja odbyło się posiedzenie komisji do spraw technicznych, urzadzkiej miejskiej i rozbudowy miasta. Na porządku dziennym zbadano ofert na roboty brukarskie i chodnikowe w Wilnie. (1)

— Posiedzenie miejskiej komisji ogrodowej. We środę, dn. 6 maja odbyło się posiedzenie miejskiej komisji ogrodowej. Na porządku dziennym: 1) podanie akademickiego związku sportowego (A.Z.S.) o wydzierżawienie placów w ogrodach Bernardyńskim i Zamkowym dla urzadzania tenisów, 2) podanie p. Zajacza o zezwolenie na wybudowanie w ogrodzie Zamkowym pawillonu dla sprzedaży wód mineralnych; 3) podanie Ad. Epsztejna o zezwolenie na ustawienie w ogrodach miejskich pudelek do śmieci, 4) podanie Biblioteki publicznej i uniwersyteckiej w Wilnie o przystrzyżenie topoli przed gmachem biblioteki i uregulowania roboty; 5) sprawy bieżące, dotyczące ogrodów miejskich.

Z życia stowarzyszeń.

— Walne zebranie kofa bibliotecznego im. Tomazsa Zana P. M. Sz. Odbyło się dnia 16 maja w sobotę o godzinie 7 wiecz. w czytelni im. Tomazsa Zana przy Wielkiej Pohulanej Nr. 14.

Zarząd uprasza wzyskich członków i sympatyków o wzięcie udziału w zebraniu.

Sprawy kolejowe.

— Przyjazd Rumuńskich gości. Zarząd Główny P. Z. K. w Warszawie, zawiadamia miejscowy Zarząd P. Z. K. że w niedziele 17 maja podległim popiesznym o godz. 8 rano przyjeżdża do naszego miasta wyjezdka kolejarzy Rumuńskich.

Należy spodziewać się, że miejscowe władze i społeczeństwo zgustają przedstawicielom zaprzyjaźnionego Narodu gorące przyjęcie w myśl tradycyjnej gościnności Polakie.

Sprawy żydowskie.

— Prasa żydowska o dn. 1-go maja. Prasa żydowska nie przestaje omawiać sprawę nieudanych manifestacji w dniu pierwszego maja. Pisma żydowskie usiłują udowodnić, że w dniu 1 maja młodzież polska próbowała wywołać zaburzenia antyżydowskie. „Di Cajt” w Nr. 353 w artykule p. t. „Jak przeszedł 1 maja” twierdzi, że młodzież szkół średnich, oraz jacyś pjami chuligani napadali na żydów na ulicy Wielkiej, Niemieckiej oraz w ogrodzie Bernardyńskim, gdzie „młodzież laszystowska” miała zamknąć wejścia i dokonać masowego biecia spacerujących żydów nie szczechąc kobiet i dzieci. Naturalnie żadnych nazwisk, ani adresów poszkodowanych gazeta nie podaje, ograniczając się do określeń takich, jak „pana Ch.” pewien młodzieniec” i t. p. Jak nas informują do policyi żądno zameldowania nie wpłynęły.

Sprawy robotnicze.

— Strajki. W dn. 4 maja w oglelni br. Milakowskich, około Poznań, wybuchł strajk na tle ekonomicznym. Strajkują 35 osób, żądając zwiększenia płacy akordowej.

— Dn. 4 maja wybuchł strajk w tartaku Scajpcie przy ul. Wysokiej Nr. 1. Strajkujący żądają podwyżki płacy o 35 groszy.

— W piarni w Olkienkach wybuchł strajk na tle ekonomicznym. Przebieg strajku spokojny. (1)

— Odszkodowania za czas okupacji niemieckiej. Zarząd związku pracowników miejskich zwraca się do wzyskich byłych pracowników miejskich lub ich rodziny, którzy zgłosili pretencje o odszkodowanie za czas okupacji niemieckiej, o niezwolne przybycie do Magistratu (Wydział Kontroli, pokój 184) w godzinach urzędowych dla zalatwienia niezbędnych formalności. (1)

Różne.

— Sprostowanie. W sprawozdaniu o uroczystości 3-go maja w art. „Konkurs artystyczny” pominięto firmę „Zlenkiewicz”, która się również przychyliła darem do powiększenia ilości nagród na konkursie młodzieży.

Teatr, muzyka i sztuka.

— Teatr Polski. Od wtorku codziennie bawi w Teatrze Polskim publiczność, niezmiernie wesoła lekka komedia Verneulla „Musisz być moja”. Publiczność w doskonałych humorach spędza wieczór na tej sztuce, żywo oklaskując pp. Grabowską, Frenkielową, Księżną, Golewskiego, Purzyckiego i Kurakwiczą.

— „Nie boska komedia” dla inteligencji pracującej. Aby dać możność wzyskim, kogo obchodził twórczość Z. Kraszińskiego, urzyczna „Nie boskiej komedji”, która z powodu nadmiernej kosztów wieczorowych, zejść musiała z repertuaru, dyrekcja postanowila dać to arcydzieło raz jeden tylko w piątek najbliższy. Ceny miejsc zmniejszone.

— Teatr Wielki. Dnia 6 b. m. przedstawienie dla inteligencji pracującej po cenach znizzonych. Wystawiona została nadwyras barwna i melodyjna operka Suppe „Modelka” z udziałem W. Kaweckiej w roli tytułowej. Obsadę tworzą wybitniejsz sily zespołu operkowego z pp. Jawarską, Kosiłowską, Downumtem, Sempolśkim i Marjańskim na czele. Zespół baletowy pod kierunkiem J. Cięplńskiego wykona szereg produkcji tanecznych.

— Koncert. W dniu 9 b. m. w sali Śniadeckich Uniwersytetu, odbędzie się koncert p. Władzysława Burkartha z Warszawy. Program obejmuje okres od Romantyzmu do chwili obecnej i zawierać będzie utwory Chopina, Szymanowskiego, Różyckiego, Liszta, Rachmaninowa, Schumana i Paderewskiego.

— Koncert na rzecz Bratniej Pomocy Polskiej Młod. Ak. w Wilnie. Dnia w dniu 6 maja o godz. 8 wiecz. w sali Śniadeckich U. S. B. (Świętęjska 10) odbędzie się koncert z udziałem pp. Flejkowskiej K. Krugłowskiego, M. Perkowski A. Beranowej, oraz pary baletowej pp. S. Matuszewskiej i J. Cięplńskiego na rzecz Bratniej Pomocy Młod. Akademickiej, który to cel, znajdując zawsze gorący oddźwięk w społeczeństwie wileńskim.

Pochwała armji.

Rozkaz Min. Spraw Wojskowych z powodu 3-cio majowej rewji.

W związku z rewją wojskową w dniu 3 maja p. Minister Spraw Wojskowych wydał rozkaz następującej treści:

— Uroczystość wojskowa w dniu Świeta Narodowego wykazała zarówno w stolicy, jak i w innych garnizonach należyta postawę i sprawność wojska, porządek i dbały wygląd zewnętrzny, nienaganną wyszkolenie. Dowiodła ona, że praca planowa, konsekwentna, niezmordowana i ofiarna, prowadzona w wojsku naszym, daje pełne owoce dzięki oochocie, dobrej woli, duchowi rycerskiemu żołnierzy, a rekruta w kilka miesięcy robi żołnierzem, jakim Polska może pochwalić się przed światem.

Dumny jestem, że mogę Wam podać do wiadomości te wzyczne zadanie i uszanie naszego najwzycznego zwierzchnika Prezydenta Rzeczypospolitej, któremu dał wyraz, odbywając przegląd wojsk na polu Mokotowskim w Warszawie, oraz liczne pochwały, jakie słyszałem od przedstawicieli innych narodów, od przedstawicieli naszego rządu, sejmii i społeczeństwa.

Za zgodne zaprezentowanie naszego wojska w dniu 3 maja wyrażam dowódcem wzyskich szeregów, oficerom i szeregowym pochwałę w imieniu służby.

Wiem, że nie dla pochwał i nagród pracuje wojsko. W ciężkich nieraz warunkach łamie ono trudności twardą wola, uocnioną przez patriotyzm i poczucie honoru. Wtem, że nie pracujecie dla pokazu, że strzepy czasu tylko poświęcaacie wyszkoleniu formalnemu, że poza osiągnięta i okazaną sprawnością formalną kryją się wyższe jeszcze wartości bojowe.

Toteż w chwili, kiedy oczy Polaków, świadomych powagi położenia Rzeczypospolitej, zwracają się ku wojsku, dziękije Wam za pokazanie narodowi, że wojsko jest, że czuwa, że pracuje, że nie zawiedzie ufności, że potrafi w potrzebie osłonić Ojczyznę.

Minister Spraw Wojskowych

(—) Sikorski

General Dywizji.

Nie wątpimy iż współdziałał szałkomitych artystów, którzy w dnach najbliższych opuszczają Wilno, przy czyni się do wypelnienia sali publiczności pragnącą usłyszeć ostatni w tym sezonie koncert muzyki operowej.

— Bilety do nabywa w cukierni p. Strala (róg Tatarskiej i Mickiewicza) od godz. 5 do 7 wiecz., oraz od godz. 7-jej przy wejściu na salę.

— Tragedja w Lsurdies. W kinie „Piccadilly” ukazał się film pod tytułem „Tragedja w Lourdes”. Obraz ten przykuwa uwagę wspaniałością wystawy, treścią filmu jest nawrócenie profesora, zwolennika materjalizmu i wroga kościoła. Fakt ten drugosocie dotychczasowy światopogląd ojca i córki. Ojciec podnosi oczy ku niebu i kreśli znak krzyża.

— Obraz obfitej w mnóstwo przeładnych zdjęć z natury, reżyserja pomysłowa, całość opracowana starannie, wzysko to robi silne wrażenie i ma poważne znaczenie propagandowe.

Ruch wydawniczy.

Żywot Śługi Bożej Marji Siedliskiej.

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

Żywot Śługi Bożej Marji Siedliskiej.

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

— Przgląd szkoły policyjnej. W dniu 5 b. m. o godz. 7 m. 80 rano p. Delegat Rządu dokonał przeglądu uczniów Wileńskiej Szkoły Policyjnej. (8)

Budżety naszych samorządów.

Najwzniejszemu odzwierciedleniem stanu samorządów są ich budżety. W nich bowiem wyrażają się zamierzenia gospodarza i możliwości finansowe samorządów na okres czasu, na który budżety zostały uchwalone.

Cyfra zaś porzeczonych działów budżetów wskazuje skalę tych zamierzeń. To też, przystępując do scharakteryzowania stanu gospodarki samorządowej na terenie

Wileńszczyzny musimy się zatrzymać nad rozporządzeniem choiczyby najbardziej ogólnikowym ich budżetów.

Zaczołmy swą charakterystykę od gospodarki miejskiej, zatrzymując się najpierw nad budżetem m. Wilna.

Ogólna suma tego budżetu na r. b. wynosi 6,287,674 zł. w tem dochodowa częśc przedstawia się następująco:

Wzrost 1 A podatki — stanowią	58,7%	ogólnej sumy dochodów
2 B opłaty —	5 ½ %	„ „ „
3 zwroty wydatków	5,6%	„ „ „
4 z majątku publicznego	4,8%	„ „ „
5 z nieruchomości	8,7%	„ „ „
6 z przedsięb. miejskich	22,2%	„ „ „
	100 %	

Wzrost 1 A podatki — stanowią 58,7% ogólnej sumy dochodów

2 B opłaty — 5 ½ % „ „ „

3 zwroty wydatków 5,6% „ „ „

4 z majątku publicznego 4,8% „ „ „

5 z nieruchomości 8,7% „ „ „

6 z przedsięb. miejskich 22,2% „ „ „

7 z przedsięb. miejskich 22,2% „ „ „

100 %

Jak wynika więc z powyższych danych najwzniejsze źródła dochodów stanowią podatki i przedsiębiorstwa miejskie.

Rozpatrując następnie reszadową część budżetu spostrzeczemy, że największej uwagi udziela miasto i najwzniejszą część dochodów rezerwuje dla działów: zdrowia (23,3% z ogólnej sumy wydatków), porządku miasta (25,8%), wydatków osobowych — (11,4%) świadczeń na rzecz państwa (10,7%), oświaty (10%) i opieki społecznej (9,5%).

W zakresie tych działów do główniejszych zadań miasta w r. b. należą: 1) w dziedzinie zdrowia, 2) utrzymanie trzech instytucji: Sanitarnych (izby dezynfekcyjnej i 2 lazni dezynfekcyjnych), 3) utrzymanie i prowadzenie 5 szpitali oraz pogotowia ratunkowego. II — w dziedzinie porządku miasta — 1) budowa i utrzymanie jezdni i chodników — w r. b. bieżącym projektowana jest przebrukowanie ulic o powierzchni 20 ha., co stanowi 5-tą część ogólnej sumy powierzchni ulic miejskich, — oraz przebudowanie 40.000 mr. kw. chodników drewnianych na cemento-betono-we. 2) zwiększenie ilości punktów światlnych o 300 lamp — 200 świecowych, III) W dziedzinie świadczeń na rzecz państwa — 1) udział miasta w kosztach utrzymania policji państwowej (634,513 zł. — co stanowi 10,2% ogólnej sumy budżetu). IV) W dziedzinie oświaty — 1) utrzymanie 52 szkół powszechnych.

W dziedzinie opieki społecznej, 1) subsydowanie prywatnych instytucji dobroczynnych, 2) utrzymanie 2-oh przytułków dla starców i 3) wydawanie tafelek obiadów dla biednej ludności. Odnośnie innych miast niewydzisolonych z powiatów pod wzgledem samorządowym, a liczących od 2-oh do 6.000 mieszkańców do których należa: w pow. Wileńskim-Troickim: 1) Nowa-Wilejka, 2) Treki, w pow. Święciańskim: 3) Święciany, 4) Nowowo-Swięciany, 5) Podbronia, w pow. Oszmiańskim: 6) Oszmiana, 7) Smorgonie, w pow. Dziśnieńskim: 8) Głębokie, 9) Dziśna, w pow. Wilejskim: 10) Wilejka, 11) Radostkowicze i w pow. Duniłowickim 12) Dokszyce, to zauważać należa, że budżety ich bilansują się w r. b. jak i budżet m. Wilna bez deficytu. Zaś ogólna suma ich waha się od 27.000

zł. (Podbrodzie) do 170.000 zł. (Święciany).

Do powazniejszych wydatków w powyżej wspomnianych budżetach należa wydatki na oświatę, (w średnim 16 proc. ogólnej sumy wydatków (na ten dział), komunikacje (50 proc.) budowę i reparacje mostów, jezdnii i chodników i na administrację (38 proc.).

Tak wysoki procent kosztów utrzymania administracji tłumaczy się stosunkowo nieznaaczniemi ogólniemi sumami budżetów i koniecznością utrzymania dość znaacznej ilości administracji ze wzgledu na wykonywanie w szerokim zakresie działalności poruczonych.

Resumując powyżej napisane o gospodarce naszych miast, zauważać można, iż jest ona jeszcze w stanie pierwotnym i bardzo dalekim od idealu i w każdej niemal dziedzinie, nawet w Wilnie, pozostaje bardzo wiele do zrobienia czy to w zakresie komunikacji — brak środków lokomocji (tramwajów), brak dobrych jezdnii i chodników, czy też w zakresie oświaty miasta, czy też w zakresie zdrowotnym i sanitarnym, brak potrzebnej ilości lazni publicznych i dobrej kanalizacji (mniejsze miasta wcale nie posiadają kanalizacji).

Powyższy stan rzeczy usprawiedliwia ta okoliczność, iż w okresie przedwojennym pod rządami zaborcami samorząd w właściwem znaczeniu tego słowa w mniejszych miastach naszych wcale nie istniał. Były tylko tak zwane „mieszkańskie uprawy”, w m. Wilnie zaś był on skazany na wegotację z powodu braku uprawnień podatkowych i wskutek skrepowania inicjatyw organów uchwaladowych, oraz nadmiernej obciążenia świadczeniami na rzecz państwa (w szczególności na rzecz wojska). W okresie zaś powojennym nalezyte prowadzenie gospodarki miejskiej utrudniały stały kryzys finansowy i niemożliwość zbilansowania budżetów bez deficytu. Obecnie jednak okres najcięższy zdaje się już przeminąć i w r. bieżącym budżety zostały zbilansowane, co prawda przy strzyżeniu topoli przed gmachem biblioteki i uregulowania roboty; 5) sprawy bieżące, dotyczące ogrodów miejskich.

— Posiedzenie komisji technicznej. Dn. 6 maja odbyło się posiedzenie komisji do spraw technicznych, urzadzkiej miejskiej i rozbudowy miasta. Na porządku dziennym zbadano ofert na roboty brukarskie i chodnikowe w Wilnie. (1)

— Posiedzenie miejskiej komisji ogrodowej. We środę, dn. 6 maja odbyło się posiedzenie miejskiej komisji ogrodowej. Na porządku dziennym: 1) podanie akademickiego związku sportowego (A.Z.S.) o wydzierżawienie placów w ogrodach Bernardyńskim i Zamkowym dla urzadzania tenisów, 2) podanie p. Zajacza o zezwolenie na wybudowanie w ogrodzie Zamkowym pawillonu dla sprzedaży wód mineralnych; 3) podanie Ad. Epsztejna o zezwolenie na ustawienie w ogrodach miejskich pudelek do śmieci, 4) podanie Biblioteki publicznej i uniwersyteckiej w Wilnie o przystrzyżenie topoli przed gmachem biblioteki i uregulowania roboty; 5) sprawy bieżące, dotyczące ogrodów miejskich.

— „Nie boska komedia” dla inteligencji pracującej. Aby dać możność wzyskim, kogo obchodził twórczość Z. Kraszińskiego, urzyczna „Nie boskiej komedji”, która z powodu nadmiernej kosztów wieczorowych, zejść musiała z repertuaru, dyrekcja postanowila dać to arcydzieło raz jeden tylko w piątek najbliższy. Ceny miejsc zmniejszone.

— Teatr Wielki. Dnia 6 b. m. przedstawienie dla inteligencji pracującej po cenach znizzonych. Wystawiona została nadwyras barwna i melodyjna operka Suppe „Modelka” z udziałem W. Kaweckiej w roli tytułowej. Obsadę tworzą wybitniejsz sily zespołu operkowego z pp. Jawarską, Kosiłowską, Downumtem, Sempolśkim i Marjańskim na czele. Zespół baletowy pod kierunkiem J. Cięplńskiego wykona szereg produkcji tanecznych.

— Koncert. W dniu 9 b. m. w sali Śniadeckich Uniwersytetu, odbędzie się koncert p. Władzysława Burkartha z Warszawy. Program obejmuje okres od Romantyzmu do chwili obecnej i zawierać będzie utwory Chopina, Szymanowskiego, Różyckiego, Liszta, Rachmaninowa, Schumana i Paderewskiego.

— Koncert na rzecz Bratniej Pomocy Polskiej Młod. Ak. w Wilnie. Dnia w dniu 6 maja o godz. 8 wiecz. w sali Śniadeckich U. S. B. (Świętęjska 1

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze.
Za łaskawym pośrednictwem pańskiego poczytnego piisma, podaję do ogólnej wiadomości...

wszystkim tym członkom Stow. i tym członkom Zarządu, którzy współdziałali ze mną...

Z szacunkiem Władysława Życka.

Ze świata.

Ładna republika.

Nadzwyczaj charakterystyczny wypadek zaszedł ostatnio w czasie agitacji przedwyborczej w Berlinie. Jeden z synów zmarłego niedawno prezydenta Niemiec, Eberta, przechodząc ulicą...

Sucha Ameryka.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, w teorii tylko są krajem "suchym" t. j. takim, gdzie obywatelom jest wzbronione konsumowanie alkoholu...

Leas jeszcze ta ogromna cyfra wyprodukowanego spirytusu jest niezmiernie porównaniu do cyfr skonsumowanego alkoholu.

Stulecie kolei żelaznej.

W roku bieżącym przypada setna rocznica otwarcia pierwszej linii kolei żelaznej i wprowadzenia ruchu pociągów, poruszanych zapomocą parowozów.

nak maszyna ta nie nie poruszała się szybciej, niż człowiek, idący piechotą.

Balsze próby w tym kierunku robili amerykański Oliver Evans, Anglik Trevithick i inni, jednakże żaden z nich nie doprowadził do praktycznego zastosowania genialnego wynalazku...

Pierwszą koleją na ziemiach polskich była linja z Wiednia przez Trzebień do Krakowa, otwarta w r. 1847.

względem rozciągłości sieci kolejowej po Rosji, Niemczech, Francji i Anglii, gdyż posiada przeszło 20 tysięcy km. dróg żelaznych.

Teatr Polski „Lutnia”
Dzisiaj po raz 2-gi „Musisz być moją” komedia Vernouilla.
W piątek 8-go maja przedstawienie dla inteligencji pracującej po cenach znitowanych „NIE-BOSKA KOMEDIA” w 15 obrazach...

CZYTAJCIE „Głos Wileński”
Występ W. KAWECIEJ. Dzisiaj premiera „Manewry jesiennie” operetka Kalmana. Początek o g. 8 wiecz.

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 1462 włączono dodatkowy wpis następujący: „Szułski Borys”. Zgłoszona likwidacja firmy. 1163-2

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 745 włączono dodatkowy wpis następujący: „Gordon Isaak”. Zgłoszona likwidacja firmy. 1164-2

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 2447 włączono: R. H. A. 1-2447. Firma: „Krasner Sara”. Siedziba w Wilnie ulica Zworna Nr. 66. Przedmiot — sklep spożywczy. Firma istnieje od 1921 r. Właścicielka Krasner Sara zam. tamże. 1160

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 2451 włączono: R. H. A. 1-2451. Firma: „Prenczyk Saloma”. Siedziba w Wilnie ulica Kijowska Nr. 2. Przedmiot — zakład. Firma istnieje od 1921 roku. Właścicielka Prenczyk Saloma zam. tamże. 1162

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 2449 włączono: R. H. A. 1-2449. Firma: „Lewin Sora”. Siedziba w Wilnie ulica II-ga Jatkowa Nr. 7. Przedmiot — handel bitami kurami. Firma istnieje od 1919 r. Właścicielka Lewin Sora zam. tamże. 1157

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 2452 włączono: R. H. A. 1-2452. Firma: „Przytułska Kazimiera”. Siedziba w Wilnie ul. Nieswirska Nr. 18. Przedmiot — sklep spożywczo-tytułowy. Firma istnieje od 1921 r. Właścicielka Przytułska Kazimiera zam. tamże. 1159

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 roku pod Nr. 2450 włączono: R. H. A. 1-2450. Firma: „Łukaszewiczowa Eleonora”. Siedziba w Wilnie ulica Kalfaryjska Nr. 21. Przedmiot — sklep wędlin. Firma istnieje od 1922 r. Właścicielka Łukaszewiczowa Eleonora zam. tamże. 1157

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 2446 włączono: R. H. A. 1-2446. Firma: „Giejożyk-Romańczyk Malwina”. Siedziba w Wilnie ul. Ponarska Nr. 19. Przedmiot — sklep spożywczy. Firma istnieje od 1922 r. Właścicielka Giejożyk-Romańczyk Malwina zam. tamże. 1161

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 2463 włączono: R. H. A. 1-2463. Firma: „Szulc Andrzej”. Siedziba w Wilnie ul. Rysia Nr. 6. Przedmiot — sklep spożywczy. Firma istnieje od 1912 r. Właściciel Szulc Andrzej zam. tamże. 1144

Ogłoszenie.
Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16-go kwietnia 1925 r. pod Nr. 2461 włączono: R. H. A. 1-2461. Firma: „Pera Skir”. Siedziba w Wilnie ulica Piłsudskiego Nr. 14. Przedmiot — sklep spożywczy. Firma istnieje od 1921 r. Właścicielka Pera Skir zam. tamże. 1146

Kino Karmaline „Polonia”
Dzisiaj sensacyjnie otwarcie sezonu wiosennego! „Świat bez kobiet” w Paryżu, Moskwie i na polach bitew wojny światowej.

Kino „HELIOS”
Dzisiaj po raz pierwszy w Wilnie!!! „SANIN” dramat w 8 aktach według słynnej powieści M. ARCYBASZEWA, w roli głównej król polskiego ekranu JOZEF WĘGRZYŃ, i słynna tragiczka Magda Sotis. Zdjęć dokonano za granicą, w Wilnie, Grodnie i w Warszawie.

Kino „Piccadilly”
Wierzyliście czy nie? Wierzyliście, że w Wilnie! „Traagedja w Lourdes (Credo)” Wielki dramat w 8 aktach smagał ludzkich o wiarę i miłość.

Hahn & Co
Fabryka pończoch i wszelkich towarów praktycznych. Gdańsk. Limbächer str. 179 181. Poggendorf 59, tel. 469.
dostarcza po takich cenach z najlepszego materiału i w najlepszym wykonaniu wyroby praktyczne, jako to: swetry długie, ubrania i sukienki dziecięce, szale i czapki, sportowe pończochy, meble pończochy, kostiumy, żakiety, reformy, skarpetki dla dzieci i t. d.

AKUSZERKA W. Smiałowska
Przyjmuje od godz. 9 do 19. Mickiewicza 46, m. 6. 978-23
MLECZARNIA Kierownicza
W Wilnie ul. Dominikańska róg Niemieckiej Nr 2 d. Hotelu „Europa”. Poszukuje dostawców mleka. 2

Baczność! ze starych nowe!!!
Czyszczenie i przerabianie według najnowszych fasonów filcowych i słonkowych damskich i męskich tylko w specjalnym zakładzie J. ŁAMA ul. Wielka Nr. 52/54 obok kościoła św. Kazimierza (wejście z bramy). 172-1

Buchalterji
(księgowości) wyszuka, praktycznie, przez korespondencję Kursa Handlowego Sekutowicza. Warszawa, Żółkiewska 42. Po ukończeniu egzaminu, świadectwo. Zadanie prospektów. 48-40

Ogłoszenie.
Wobec zamieszczonego w piśmie Wileńskich ogłoszenia Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie o przetargu na wydzierżawienie ogrodu owocowego przy posesji ul. Ostrobramska 9, Zarząd Seminarjum Duchownego Prawosławnego Metropolitalnego w Wilnie komunikuje, że sprawa własności posesji wyżej wymienionej, znajdujące się w Sądzie Okręgowym i dotychczas nie została rozstrzygnięta definitywnie. Żadnych umów względem wskazanego ogrodu owocowego Zarząd Seminarjum nie uzna.

Licytacja.
Podaje się do wiadomości, że w Okręgu Wileńskim odbędzie się przetarg wybrakowanych koni policyjnych, a to:
W dniu 7-go maja r. b. w Kom. P. P. w Glińskiem — 7 koni.
W dniu 12-go maja r. b. w Kom. P. P. w Duńkowiczach — 3 konie.
W dniu 13-go maja r. b. w Kom. P. P. w Świętosińskach — 4 konie.
W dniu 13-go maja r. b. w Kom. P. P. w Braślawiu — 7 koni.
W dniu 14-go maja r. b. w Kom. P. P. w Wilnie — 3 konie.
W dniu 15-go maja r. b. w Okręgu Szpitalnym w m. Łukiska Nr. 5 — 4 konie.
Komenda P. P. XVI Okręgu. 175-1

Doktor D. ZELDOWICZ
chor. weneryczne, mozoopłowe i skórne od 9-11 od 5-8 wiecz. 13
Kobieta-Lekarz Dr. Zofia ZELDOWICZ
chor. weneryczne i kobiece ps. 12-5 ul. Mickiewicza 24 obok hotelu „Bristol”.

TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE „SPÓJNIA”
Sp. z ogr. odp. Wilno, Mickiewicza 34, tel. 370. Adres telegr.: „Spójnia-Wilno”.
Polecą z własnych składów: 283-7
Wapno, Cement, Gips, Smołe dachowe, Okucie piascowe, Kredę, Różne wyroby żelazne, Cegły budowlane, piec. Blachę czarną cynkową, Artykuły wodociągowe, ogniotrwałą. Żelazo handlowe, i kanalizacyjne, Gwoździe, Instalacje elektryczne, Papy dachowe, Okucie do drzwi i okien i t. p.
Węgiel kamienny opałowy, kowalski, drzewny i koks z dostawą do domów.

Dla letników,
kurortów, zdrojowisk, pensjonatów, po cenie fabrycznej poleca łożka, szafy, krzesła, stęły i sztalongi. B. Łokucjewski 18 ka Wilno, Mickiewicza 42.
1908-1 Zarząd Seminarjum.

Ogłoszenie.
Zwracam uwagę na przetarg na roboty asenacyjne i kominiarskie w Garnizonie Wilno, ogłoszony w „Polsce Zbrojnej” i „Monitorze” w dniach 7-go, 12-go i 17-go maja 1925 roku.
Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Wilno. 1168-2

Obwieszczenie.
Komornik przy Sądzie Okręgowym w Wilnie Antoni Sitarz, zamieszkały w Wilnie, przy ulicy S-to Michałkiej pod Nr 8, zgodnie z art. 1080 U.P.C., ogłasza, iż w dniu 11-go maja 1925 roku, o godzinie 10 rano, w Wilnie, przy ul. Wileńskiej Nr. 88, odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej majątku ruchomego Restauracji „Warszawianka” składowanego się z umeblowaniem, oszacowanego na sumę 800 złotych.
Komornik Sądowy (—) A. SITARZ. 1169

Letnisko,
z 3 świeżo odnowionych pokoi z werandą w ogrodzie owocowym, w odległości 9 km. od st. Gdynia, 5 km. od kościoła, podry 1-targu do wynajęcia. Dowiedzieć się Mickiewicza d. 21 m. 6 od godz. 4-6 pop. 1
Wędriny
wielkie suche z majątku W. P. L. Wysockiego holenderskie skie KAKAO 2 Zi. poleca WĘCIEWICZ I ZWIEDZIŃSKI Ad. Mickiewicza 7. 0

Nie kupujcie nigdzie aparatów FOTOGRAFICZNYCH dopóki nie oglądacie wielkiego transportu aparatów FOTOGRAFICZNYCH wraz z przynależnościami, dopiero co otrzymanego, w najstarszej firmie kraju „OPTYK RUBIN” Dominikańska 17. Egzystuje od roku 1840. 167-2

Wydział Powiatowy Sejmiku Duńkowickiego ogłasza niniejszem KONKURS
Na następujące roboty:
1) Budowę małych mostków rozpiętych od 1,0 mtr. do 5,0 mtr. na przyczółku z kamienia rwanego, na zaprawie cementowej, jedyną dywanową, oraz przepustów — rur z cementu i żwiru o średnicy w świetle 0,75 mtr. i 0,50 mtr. w ilości ogółem 125 szt. na przestrzeni 100 km. Wszystkie materiały (kamień, cement, żwir, budulec, żelazstwo), jak również i formy dla rur dostarcza na miejsce budowy Wydział Powiatowy.
Prócz wskazanej ilości mostków i rur, położonych kolejno na szlakach samorządowych, Wydział Powiatowy zastrzega za sobą prawo wymagać od przedsiębiorcy zabudowanie takichże mostków i rur w ilości 15% (od ogólnej sumy) wrywkowo w różnych punktach powiatu.
2) Roboty konserwacyjno-drogowe: a) przeczyszczenie rowów na przestrzeni 46 km. b) wykopanie nowych rowów na przestrzeni 18 km.
3) Roboty brukarskie: Ułożenie bruków na przestrzeni 4767,40 mtr. kwadr.
Oferty mają być składane do dnia 15-go maja 1925 roku do godz. 12-ej w południe w zapieczętowanych kopertach z nadpisem na kopercie: „Oferta na roboty drogowe” pod adresem: Wydział Powiatowy w Duńkowiczach z. Wileńskiej.
Otwarcie ofert przez Komisję Wydziałową nastąpi o godz. 1-ej po południu 15-go maja 1925 roku, poczem odbędzie się przetarg ustny pomiędzy konkurentami.
Wydział Powiatowy zastrzega sobie wybór przedsiębiorcy pomiędzy kandydatów, niezależnie od oferowanych cen.
Wydział Powiatowy stawia przedsiębiorcy warunków, by po za administracją fachową, przy robotach zatrudniona była wyłącznie miejscowa ludność.
Do przetargu ustnego dopuszczeni będą ci, co się wykażą kwitem ze złożenia w kasie Wydziału Powiatowego 1000 zł. przy reflektowaniu na całość robót, lub przy reflektowaniu na oddzielne roboty 500 zł. Vadjum ma być złożone w gotówce.
Reflektanci zechcą zwrócić się o szczegółowe warunki i dane do Oddziału Technicznego Wydziału Powiatowego w Duńkowiczach.
(—) M. Stanisławski.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego Starosta. 125-1

Ogłoszenie.
Dnia 19 maja o godz. 9 rano odbędzie się na rynku Kalwaryjskim w Wilnie licytacja wybrakowanych koni wojskowych.
Komendant uzupełnień koni (—) KAZIMIERZ DOWBOROWICZ rotmistrz-komendant U.K.Nr. 7. 1170

Letniska
z utrzymaniem po 2-6 zł. dziennie 1 ber, w urozyczonej miejscowości i majątkach (dworach) posiada Dom Handlowo-Komis. „ZACHĘTA” Portowa 6 D. tel. 9 05. 0
Licytacja
Licytacja z utrzymaniem miejscowości, las, jezioro. Pańska 21-2 albo Bernardyńska 8-11. 1

Dobrze wprowadzony PRZEDSTAWICIEL POSZUKIWANY.
Kask. oferty z wskazaniem referencyj uprasza. Fa. „PALERMO” T. z o. p. FABRYKA MUSZTARDY Poznań - - Ul. Szewska 7. 1252

Gotówkę
na oprocentowaniu z pełną gwarancją bankową, hipoteczną i inną lokuje najdogodniej Dom Handl. Komis. „ZACHĘTA” Portowa 6-D. tel. 9 05. 1
Kawowa z Warszawy
w prywatnym mieszkaniu przyjmuje sycie sukien, okryć, kostjumów oraz wszelkie przeróbki. Ceny niskie. Ul. Gaona (d. II-a Saklana) Nr. 12, m. 4. M. Lewandowska. 1
Kod 8-miu ierni silny z wosem i usztyżo do sprzedania Ludwisarska 4 m. 17. 1
Sprzedam szary z różką
na siatkach, szafę z lustrem, stół stolowy inne rzeczy Młynowa 21 m. 7. 1
Sprzedam poduszkę, szafę, garnitur salony ul. W. Wileńskiej Nr 22 m. 2 godz 3-7. 1

W. CHARYTONOWICZ i S-ka
Apteczny Dom Handlowy
Wilno, ul. Wielka Nr. 58. (przy kościele św. Kazimierza). Telefon 3-92
Polecą
Doskonałą mączkę odżywczą Neophospatynę D-ra K. Wendy w Warszawie.

Mieszkanie
do wynajęcia, 8 pokoi ze wszelkimi wygodami. Dowiedzieć się u właściciela domu, Kasztanowa d. Nr. 7, m. 1 w godz. od 11 do 1 Pośredniczo wo wykluczone. 1871-2
Zarobkowe Biuro
Pośrednictwa Pracy M. B. gniejskiej Wilno, ul. Jagiellońska 7-8. Polecą nauczycielki, bony, wychowawcy, nie i misia.
Zgubiono kartę powołania
za Nr. 2235 wydana przez P.K.U. Lublin na imię J. J. Olszewskiego zamieszkałego w Wilnie unieważnia się.
Zgubiono książkę wykową
z wydz. przez P.K.U. W. Wilno, na imię J. J. Olszewskiego, zam. w Wilnie. Daktł pod rubr. „Na dykt” przyjmuje Adm. „D. Wil.”

ROWERY Angielskie
warszawskiej znanej marki B. S. A. (3 karabiny)
Najlepsze rowery firmy „Dukopfi”
MASZYNY do szycia i GRAMOFONY
Duży wybór gramofonowych płyt i muzycznych instrumentów
Polecą
„UNIWEKSAŁ” ul. Wielka 21
Wojskowym i urzędnikom państwowym specjalnie dogodnie warunki.

Nasiona
wielkiego rodzaju, nowozy, sztucznie, seradole, ziemniaki, do sadzenia t. zw. „Spieszka”, poleca Hodowla p. f. S. Wilpiszawski i Skład Nasion Szwarcowy Nr. 1 (Wielka Nr. 15). 162

Miłosierdziu czytelników
gorąco inteligentną rodzinę z 5-giem dziećmi w ciężkim stanie zdrowia, bez żadnych środków do życia i nikogo z rodziny, lub znajomych nie mającą, poproszę z pomocą, aby nie było za późno. Wszelkie datki przyjmuję Administracja nasza, lub na miejscu — Antokol 149 b, m. 5.